

Šviesolaidžių optika

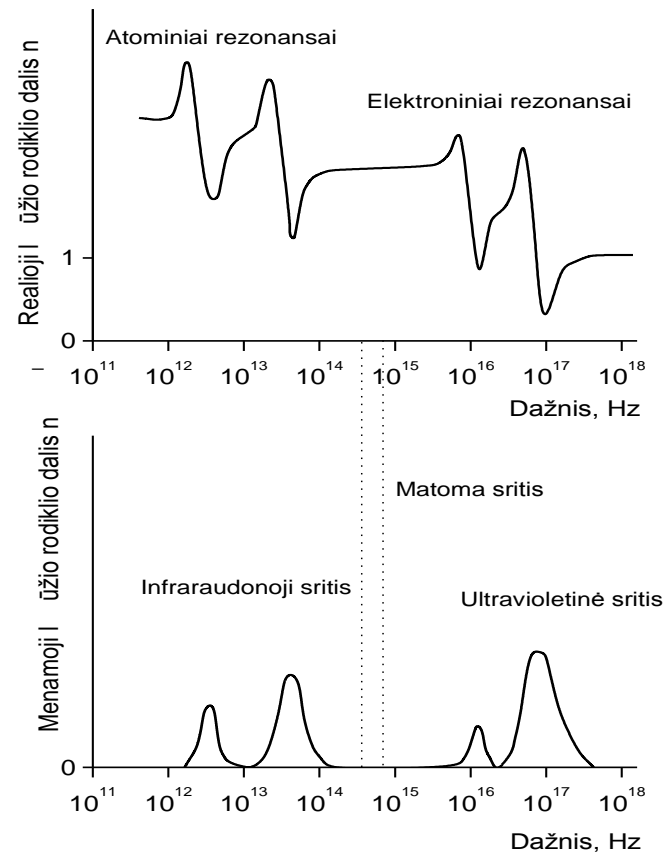
***MEDŽIAGOS DISPERSIJA
NUOSTOLIAI ŠVIESOLAIDŽIUOSE
ŠVIESOLAIDŽIŲ GAMYBOS TECHNOLOGIJOS***

Šviesolaidžių optika IV

$$E(\vec{r}, t) = E_0 \exp[i(\omega t - k z)] \quad k = 2\pi/\lambda = \omega n/c$$

$$\text{Kai yra sugertis: } E_x(\vec{r}, t) = E_0 \exp(-\alpha z) \exp[i(\omega t - k z)] = E_0 \exp[i(\omega t - (k + i\alpha) z)]$$

$$n^* = n + in' = \frac{c}{\omega} (k + i\alpha) \quad n = ck/\omega \quad n' = c\alpha/\omega$$

Šviesolaidžių optika IV

Elektriniam laukui E_x $p_x = \zeta E_x$ ζ - molekulės poliarizuojamumas.

$$P_x = N p_x = N \zeta E_x$$

$$\epsilon_r = \frac{\epsilon_0 E_x + P_x}{\epsilon_0 E_x} = 1 + \frac{P_x}{\epsilon_0 E_x} \quad \text{arba} \quad \epsilon_r = 1 + \frac{N \zeta}{\epsilon_0}$$

Kietame dielektrike (įskaitant tarpmolekulinę sąveiką): $P_x = \frac{N \zeta E_x}{1 - N \zeta / 3 \epsilon_0}$ ir $\epsilon_r - 1 = \frac{N / \epsilon_0}{1 / \zeta - N / 3 \epsilon_0}$

Harmoninio osciliatoriaus diferencinė lygtis: $\ddot{x} + \gamma_k \dot{x} + \omega_{0k} x = \frac{e}{m} E \exp(-i\omega t)$

Sprendinys: $x = \frac{(eE/m) \exp(-i\omega t)}{\omega_{0k}^2 + \omega^2 - i\gamma_k \omega}$ $\omega_{0k} / 2\pi$ - rezonansinis dažnis.

Poliarizuojamumas - $\zeta^* = \frac{P_x}{E_x} = \frac{x e}{E_x} = \frac{(e^2/m)}{\omega_{0k}^2 + \omega^2 - i\gamma_k \omega}$

Lūžio rodiklis: $n^* = n + in'$ $(n^*)^2 = n^2 - (n')^2 - 2inn' = \epsilon_r^*$

$$n^2 \cong \text{Re}(\epsilon_r^*)$$

$$2nn' = \text{Im}(\epsilon_r^*)$$

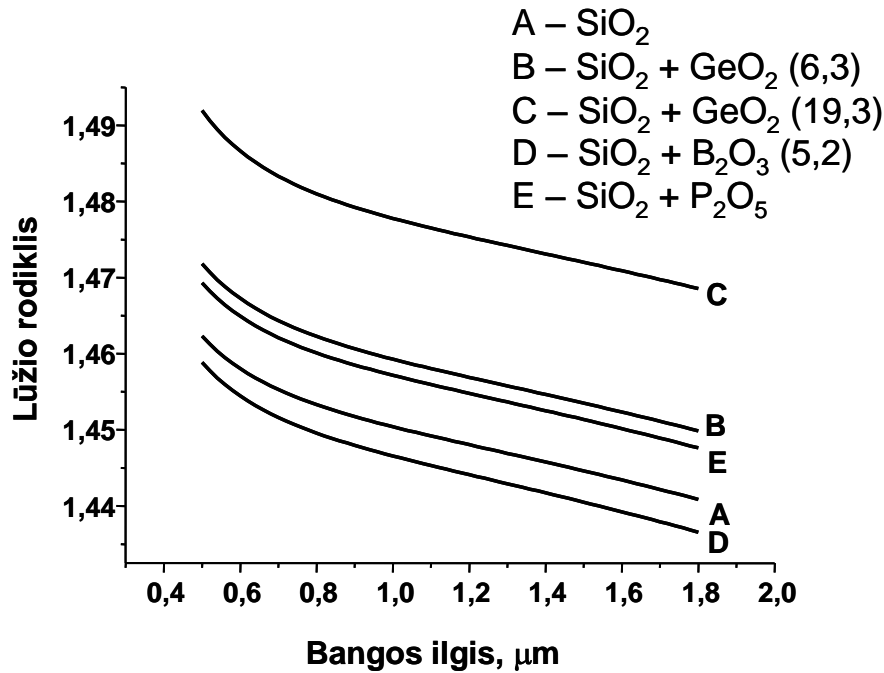
Šviesolaidžių optika IV

Zelmejerio (*Sellmeier*) išraiška:

$$n_0^2 - 1 = \sum_k \frac{G_k \lambda^2}{\lambda^2 - \lambda_{1k}^2} = \sum_k \frac{g_k k}{f_{1k}^2 - f^2} \quad \text{arba} \quad n_0^2 - 1 = \frac{b_1 \lambda^2}{\lambda^2 - a_1} + \frac{b_2 \lambda^2}{\lambda^2 - a_2} + \frac{b_3 \lambda^2}{\lambda^2 - a_3}$$

Kvarciniam stiklui:

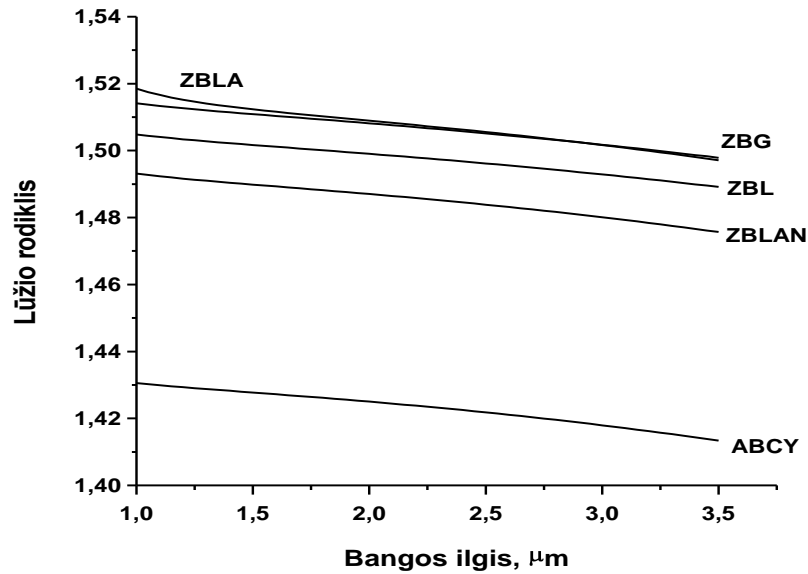
$$n(\lambda) = 1.4508554 - 0.0031268 \lambda_0^2 - 0.0031268 \lambda_0^4 + \frac{0.0030270}{\lambda_0^2 - 0.035} - \frac{0.0000779}{(\lambda_0^2 - 0.035)^2} + \frac{0.0000018}{(\lambda_0^2 - 0.035)^3}$$

		Mole %	a ₁	a ₂	a ₃	b ₁	b ₂	b ₃
A	SiO ₂		0.004679148	0.01351206	97.93400	0.6961663	0.4079426	0.8974794
B	SiO ₂ +GeO ₂	6,3	0.007290464	0.01050294	97.93428	0.7083952	0.4203993	0.8663412
C	SiO ₂ +GeO ₂	19,3	0.005847345	0.01552717	97.93484	0.7347008	0.4461191	0.8081698
D	SiO ₂ +B ₂ O ₃	5,2	0.004981838	0.01375664	97.93353	0.6910021	0.4202243	0.9439644
E	SiO ₂ +P ₂ O ₅	10,5	0.005202431	0.01287730	97.93401	0.7058489	0.4176021	0.8952753

$$n_0^2 - 1 = \frac{b_1 \lambda^2}{\lambda^2 - a_1} + \frac{b_2 \lambda^2}{\lambda^2 - a_2} + \frac{b_3 \lambda^2}{\lambda^2 - a_3}$$

Šviesolaidžių optika IV

	$A \times 10^6$	$B \times 10^3$	C	$D \times 10^3$	$E \times 10^6$
ABCY	7,67742	2,16195	1,42969	-1,28304	5,35487
HBL	-28,61020	3,11470	1,50294	-1,17821	2,64123
ZBG	93,67070	2,94329	1,51236	-1,25045	4,01026
ZBLA	3000,80370	4,03214	1,51272	-1,21921	-6,77630
ZBLAN	93,67070	2,94329	1,49136	-1,25045	-4,01026

$$n(\lambda_0) = A\lambda_0^{-4} + B\lambda_0^{-2} + C_0 + D\lambda_0^2 + E\lambda_0^4$$

Nuostoliai šviesolaidžiuose

$$\alpha = \alpha_n + \alpha_{rad} = \alpha_{sug} + \alpha_{skl} + \alpha_{rad}$$

$$\alpha_{IR} = A \exp\left(-a_{IR}/\lambda\right)$$

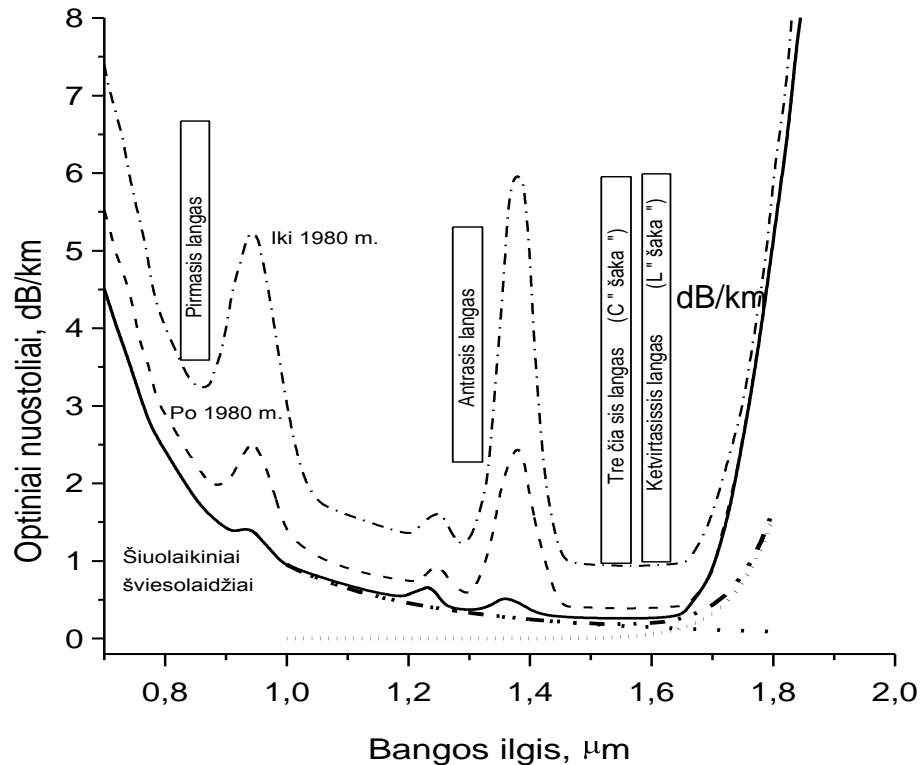
Germanosilikatiniams stiklams:

$$a_{IR} = 48.48 \mu\text{m}$$

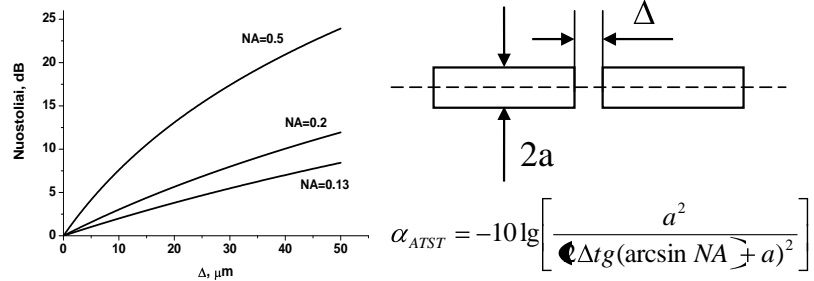
$$A = 7.81 \cdot 10^{11}$$

$$\alpha_{SKL} = B/\lambda^4$$

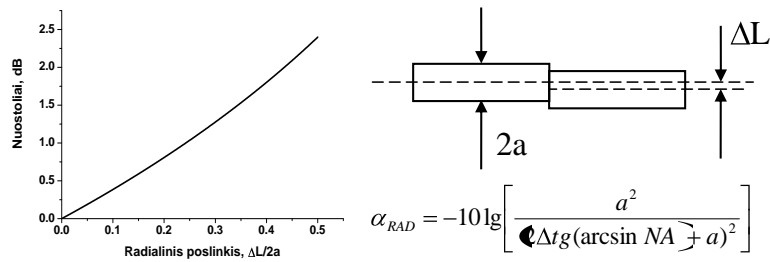
$$B = 0,65 \text{ dB}/\mu\text{m}^4$$

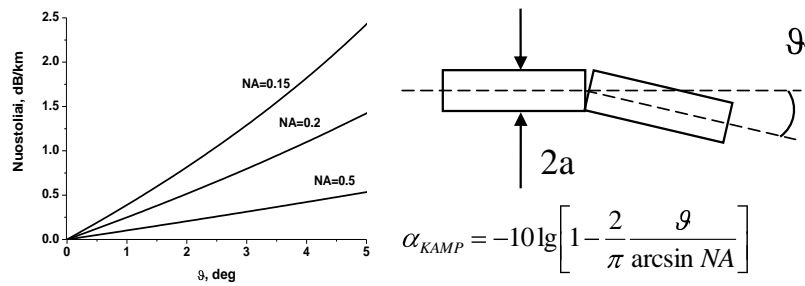
Šviesolaidžių optika IV

3.5 pav. Nuostoliai dėl ašinio poslinkio tarp jungiamų šviesolaidžių

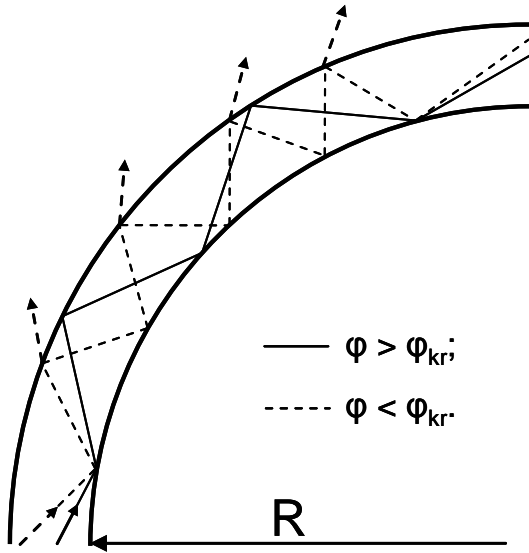
3.6 pav. Nuostoliai dėl radialinio poslinkio tarp jungiamų šviesolaidžių

3.7 pav. Nuostoliai dėl kampinio nederinimo tarp jungiamų šviesolaidžių

Šviesolaidžių optika IV

$$a_R = C \exp\left(-R/R_{KR}\right)$$

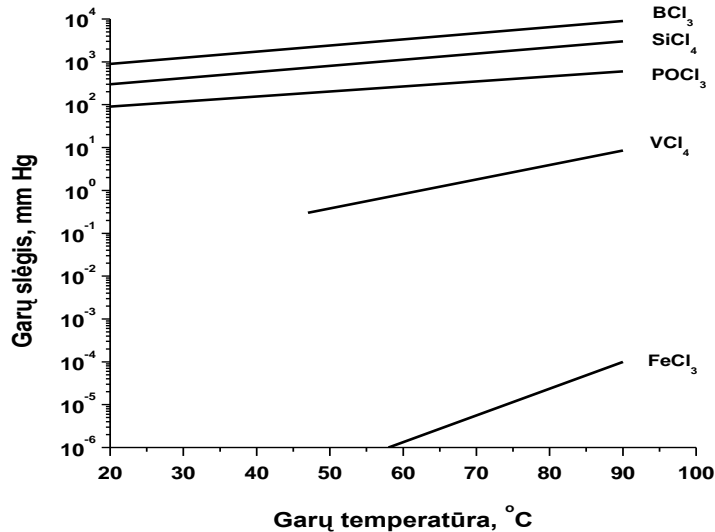
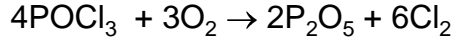
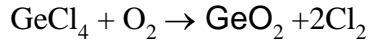
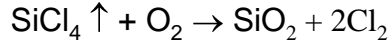
$$R_{KR} = a/NA^2$$

$$N_m = 1/2 \left(\pi d / \lambda \right) \left(n_1^2 - n_2^2 \right)$$

$$NA(R) = \sqrt{n_1^2 - n_2^2} \left(1 + a/R \right)$$

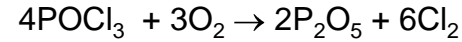
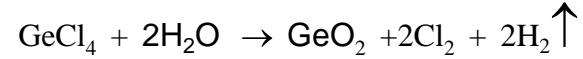
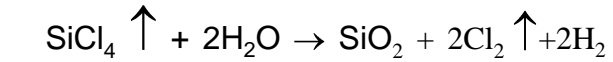
$$N(R) \cong N_m \left(1 - 2an_2^2 / RNA^2 \right)$$

Šviesolaidžių gamybos technologijos

Chloridų, naudojamų šviesolaidžių gamyboje, sočiųjų garų slėgio priklausomybės nuo temperatūros

~ 1300-1400° C

Medžiagų nusodinimas iš dujinės fazės
(*CVD – chemical vapour deposition*):

MCVD – modifikuotas nusodinimas iš dujinės fazės,

PCVD - plazminis nusodinimas iš dujinės fazės,

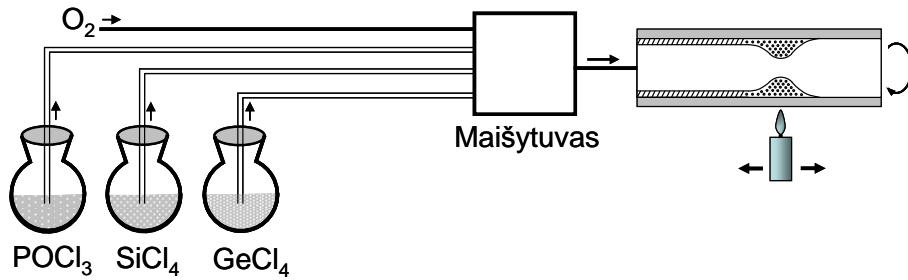
PMVCD – plazmos inicijuotas nusodinimas iš dujinės fazės,

VAD – aksialinis nusodinimas iš dujinės fazės (šis metodas yra šiandien vienintelis leidžia nenutrūkstamai gaminti šviesolaidžius ir apjungia iš karto du procesus: kartu gaminamas ruošinys iš dujinės fazės ir tempiamas šviesolaidis) ir kt.

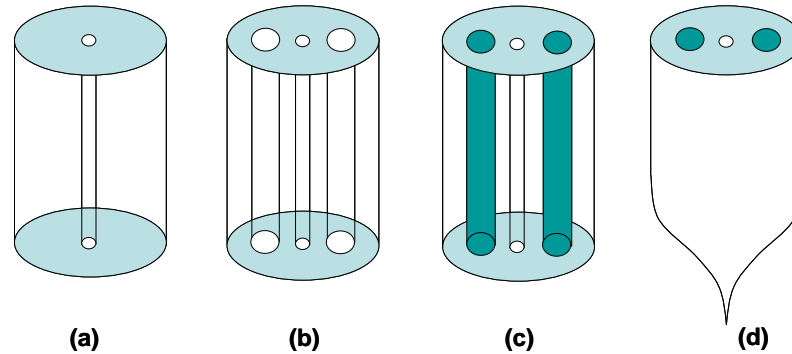
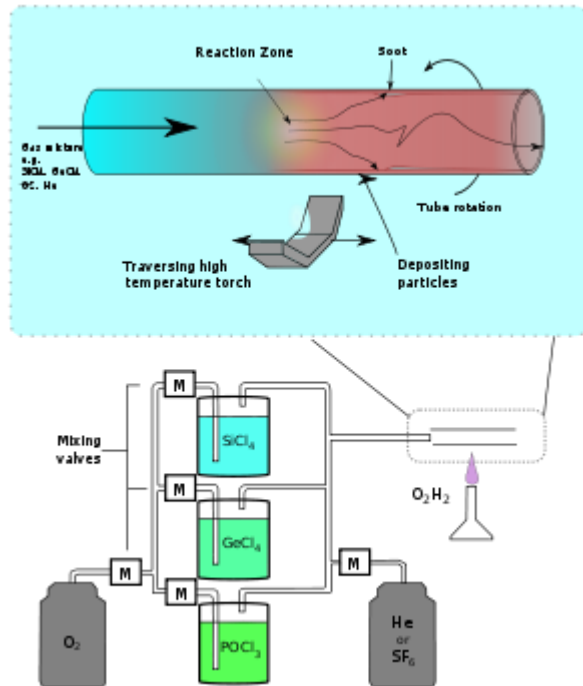
Reakcijų sparta priklauso nuo temperatūros $c = c_0 \exp(-kT)$

k – reakcijos pastovioji) ir lygios 0,58 s⁻¹ (1300°C) bei 0,09 s⁻¹ (1400°C). Vykstant šioms reakcijoms susidaro labai smulkios SiO₂, GeO₂, P₂O₅ dulkės, kurių savitasis paviršiaus plotas siekia 20 m²/g.

Šviesolaidžių optika IV

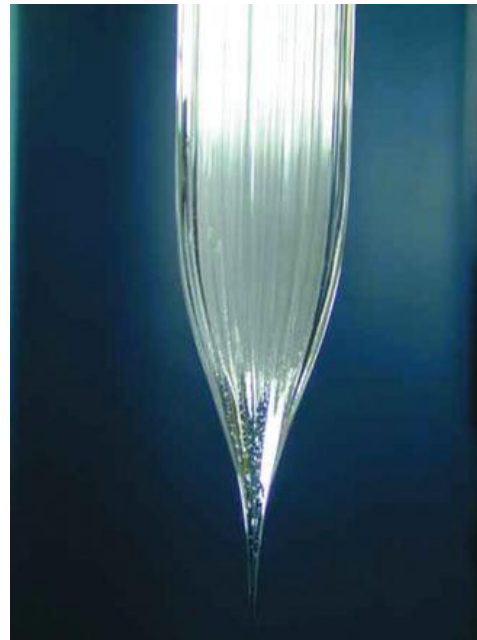
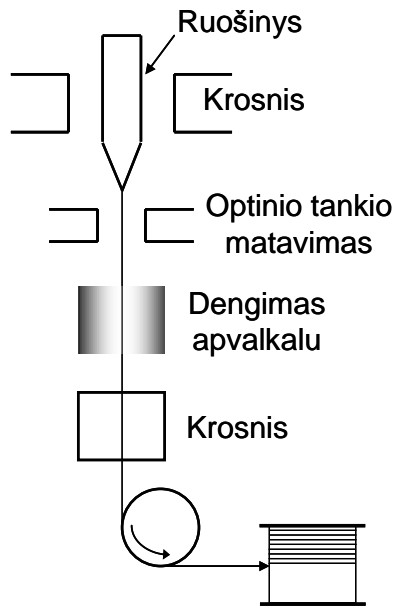

Šviesolaidžio ruošinio gamybos MCVD metodu schema

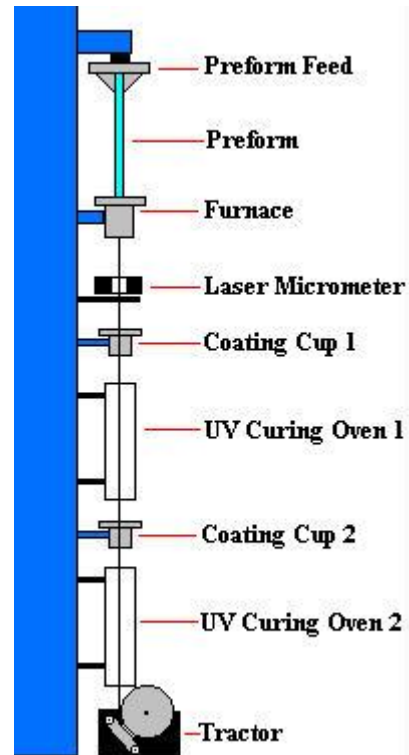
PANDA tipo šviesolaidžių ruošinių gamybos technologija

Šviesolaidžių optika IV

Šviesolaidžio tempimo įrenginio schema

Šviesolaidžių optika IV

Šviesolaidžių optika IV

Šviesolaidžių optika IV